

Savinsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek dne 16. junija t. l. ob 2. uri popoldne na Polzeli s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika; 2. poročilo delegatov »Zveze spodnještaj. učit. društev« in »Zaveze jugosl. avstr. učit. društev«; 3. poročilo odbornikov in vpisovanje novih članov; 4. volitve novega odbora.

Potem bo zborovanje »Sav. čebelarskega društva« s predavanjem g. Antona Farčnika »O ravnanju z roji in odjemavanju strdi.

Anton Farčnik,
t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

„Zvonček“ prinaša v 6. številki to-le izbrano vsebino: 1. Vztočna pravljica. Fran Žgur. Pesem. 2. Pretkana Zinka. M. K. Pesem. 3. Ribič Vid. F. Ločniškar. Pesem. 4. Veselja glas. Strninski. Pesem. 5. Kdo bo nosil šolsko zastavo na Telovo? Fran Voglar. Pesem. 6. Kadar gori danica ... Simon Palček. Pesem. 7. Ugodna pomota. Ivo Trošt. Povest s podobo. 8. Tat. F. G. Hraštničan. Gledališka igra v dveh dejanjih. 9. Brada, usta in nos. E. Gangl. Basen. 10. Dve smreki. E. Gangl. Basen. 11. Dve smrti. E. Gangl. Bajka. 12. Vijolica. E. Gangl. Basen. 13. Mrtva kopriva. E. Gangl. Legenda. 14. Orehova vejica. L. N. Tolstoj. Bajka. 15. Zaklad smo šli iskat. C. Jor. Povest. 16. Žejni bratci. Podoba. 17. Ga-ga. C. Golar. Pesem. 18. Pouk in zabava. Mladi risar in slikar. Vojteh Sič. — † Konrad Črnologar (s podobo). — Čuden bolnik. — Kako se zdravijo živali. — Živali in dež. — Velikanova hrana. — Jed in pijača. — Besedna naloga. Anica. — Rešitev.

Lepopisne vaje. Navodilo za pisanje brez lineature. Sestavljen Janez Levce. I. zvezek. Založba Ig. pl. Kleinmayra & Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena 2 K, po pošti 10 h več. — Te »Lepopisne vaje« so sestavljene po naročilu c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega. Mestno učiteljstvo jih je odobrilo v treh anketah; podrobni učni načrt za osemrazredne ljudske šole sta odobrila tudi okrajna učiteljska konferenca in c. kr. deželni šolski svet. Ta zvezek je namenjen osobito prvemu in drugemu razredu, a uporabljati se da tudi na višjih stopnjah, ker so pisni elementi povsod eni in isti. Pozna se, da je sestavila te »Lepopisne vaje« spretna roka znanega veččaka. Brez dvoma bo jasno in okusno sestavljena knjiga izborna služila onemu učiteljstvu, ki poučuje pisanje brez lineature. Gosp. Janezu Levcu smo hvaležni za njegov naporni trud. Dobri sadovi, ki jih prinese, mu naj bodo plačilo zanj!

Mali konduktor, obsegajoč železniške in poštne zveze južnih pokrajin. Veljaven od 1. junija do konca oktobra 1904. Založil Jernej Bahovec v Ljubljani, trgovina s papirjem. Cena 30 h, po pošti 35 h. Priporočamo!

Vestnik.

„Učiteljski konvikt“. Kranjsko: G. Ulrik Konjar, učitelj v Motniku, na knj. kr. podr. št. 110 nabral 6·5 K, gdč. M. Schescharg, učiteljica na Viču, na knj. kr. podr. št. 253 nabrala 3·90 K. »Učiteljsko društvo za postojnski šolski okraj« 60·2 K kot čisti dohodek koncerta, prirejenega povodom »Zavezinega zborovanja v Postojni. J. Dimnik, blagajnik.

Kolekta poštnih znamk je nesla konviktu že 200 K. Tu pač lahko rečemo: »Zrno do zrna...« Zadnji čas sta došli blagajniku dve prav lepi zbirki iz Starega trga pri Ložu in iz Mirne peči. V Starem trgu so se posebno odlikovali gg. notar Korber, okr. sodnik Pellegrini, Mlekuž, Žagar, Benčina, dr. Neuberger, gospa Peče i. dr. Hvala jim! Na tej kolekti je bilo zapisano tudi ime prerano umrlega prijatelja in tovariša Rudolfa Piša iz Cerknice. Pokojnik je bil posebno vnet za »konvikt« ter je že prejšnja leta lepe novce nabral za učiteljske sirote; njegovo ime bo ostalo z velikimi črkami zapisano v zgodovini »Učiteljskega konvikta«. Blag mu

spomin! — V Mirni peči sta si pa s poslano kolekto pridobila zaslug č. gospa nadučitelj Požarjeva in Zvončkovim bralcem znani učitelj-pesnik Ločniškar, kateri je napisal na kolekto te-le posnemanja vredne besede: »Ko bi vsakdo kronco dal, bi blagajnik se smejal«. In prav ima mladi naš tovariš, katerega in pa posebej še č. gospo nadučitelja Požarja dajemo v zgled in posnemanje mladim našim tovarišem in učiteljskim sprogam. Ta kolekta je krožila po raznih krajih novomeškega okraja, a največ se je nabralo v revni, 28 hiš broječi Mirni peči; zato so resnične besede, katere je napisal g. nadučitelj Požar na kolekto in sicer: »Sicer je revna Mirna peč, a vendar dala je največ«. Živili vsi darovalci in nasledniki! —mn—

Rezervni fond. Ivan Bernot, učitelj v Ljubljani 10 K; Jos. Ažman, nadučitelj na Breznici: Stava med gg. Č. in A. in dar nekaterih učiteljev na Blejski Dobravi dne 29. majnika, 370 K.

† **Jos. Cimerman.** Dne 17. maja t. l. je umrl Josip Cimerman, učiteljski kandidat (I.) v Ljubljani, stanujoč v Šiški. Pokojnik je bil vseskozi vzor slovenskega dijaka. Veselje do glasbe in pa delovati za naš narod kot učitelj ga je dovedlo do vstopa na učiteljsiše. Bil je napram svojim tovarišem zvest kolega — ponos svojih učiteljev — profesorjev, vsem simpatičen. V boju s smrtjo je še sporočal po svoji materi, stoječi ob smrtni postelji, najiskreneje pozdrave svojim tovarišem, zahvaljeval svoje učitelje. Smrt, jetika, mu je mahoma uničila vse njegove vzvišene smotre. Ves zavod stoji žalosten ob njegovem grobu. R. in p.!

Zahvala. Podpisana se zahvaljuje slavnemu društvu »Jubilejska Samopomoč« za izdatno in hitro podporo o bridki nepričakovani izgubi svojega dne 22. majnika 1904 nagloma preminulega soproga g. Rudolfa Piša, učitelja v Cerknici, v znesku 370 K — beri: tristosedemdeset kron.

Ljubljana, dne 1. junija 1904.

Klementina Piš,
učiteljeva vdova.

Človekoljubno bi bilo, da ne uporabljajo v discipliniranju najtrših sredstev in to kar brez disciplinarne preiskave. Pomirjajoče in blažilno bi to vplivalo na ves naš ustroj in bi se harmonično vjemalo z vzgojevalno-nravno nalogo učiteljskega zvanja ter nam zbuvalo nado, da vendarle še tli tuinstam iskrica dobrohotnosti in humanitete. Za danes ne navajamo nobenega konkretnega slučaja, a samo poudarjamo, da mora biti bridko za vsakega človeka, ki ga nepričakovano udari težka roka. Saj smo vsi ljudje in vsi grešniki!

Povsod učitelj! V nedeljo dne 5. t. m. je praznovalo pevsko društvo »Slavec« dvajsetletnico svojega obstanka. Veselice na Koslerjevem vrtu v Ljubljani se je udeležilo tudi več drugih pevskih društev. Pevce »Slavca« je vodil učitelj Pavel Gorjup, pevce »Ljubljane« je vodil učitelj glasbe Dekleva, pevce šišenske Čitalnice je vodil učitelj Karel Javoršek, pevce šentvidske je vodil nadučitelj Janko Žirovnik. Prej je bil »Slavcu« mnogo let pevovodja učitelj Srečko Stegnar. Ali ne govori to dovolj? Kjer delajo za izobrazbo in probujo naroda — povsod je učitelj! Povejte, kateri stan je še temu enak?

Šolska reforma na Ogrskem. Naučni minister pl. Berzevicy je sklical enketo zaradi reforme ljudskošolskega pouka, kakršnega si želi vlada. V prvi vrsti hoče uvesti v vse šole izključno le madjarščino, a takozvane verske šole, ki jih združujejo občine ter v njih tudi določujejo poučni jezik, se morajo odpraviti. Proti nameri se je izrekel zastopnik katoliške cerkve, še bolj odločno pa romunski metropolit, ki je obžaloval, da vlada pri reformi ljudskega pouka ne stremi po splošni naobrazbi, temveč po razširjanju madjarščine. Anketa je govorniku hrupno ugovarjala ter mu grozila, da ga vrže iz dvorane.

Šole in zadnji požar v Čikagi. »Gasilec«, ki ga spretno ureja za slovensko gasilstvo velezaslužni g. nadučitelj Fr. Ks. Trošt, piše: Čitaje poročilo o groznem požaru gledišča v Čikagi se nam je vsiljevala misel, kake posledice bi imel požar, če bi nastal v kaki šoli naših večjih mest. Pomislimo, kaka panika bi nastala med otroki in kako strašni

bi bili nje nasledki, zakaj po nekaterih šolah je 300 do 500 in še več otrok v starosti 6 do 14 let. V resnem slučaju se morejo ti rešiti le po eni sami poti, po stopnicah. Novejša šolska poslopja so manj nevarna, ker imajo le dve nadstropji, široke svetle hodnike in stopnice. Trinadstropna šolska poslopja naj se ne zidajo, ali kjer taka obstoje, naj bodo v tretjem nadstropju pisarna, konferenčna soba i. t. d., ne pa učilnice. Po nekaterih šolah so pa hodniki z omarami napolnjeni, ki vzamejo mnogo prostora, kar bi utegnilo v resnem slučaju ovirati učence, da se ne bi mogli rešiti, ker bi bila gneča prevelika. Šole, ki so nastanjene v hišah, ki jim ni bil nikdar namen, da služijo kot učilišča, so v slučaju požara najbolj opasne. Denimo, da bukne kje požar v kaki šoli, kar je prav lahko mogoče, potem bi se vseeno dala odvrniti večja nesreča, tako da bi taka katastrofa zahtevala nikakih ali le prav neznatnih človeških žrtev, ako učitelja ne zapusti hladnokrvnost v kritičnem trenutku. Saj so otroci učitelju vdani in pokorni, slušajo vsako njegovo povelje in mu je torej lahka stvar, otroke iz šolskega poslopja na prosto ven peljati in to v popolnem redu. Učitelji naj bi se v tem vadili, otroke iz šol na prosto ven peljati, kar se lahko zgodi brez vsakega hrupa; na ta način bi jih pripravili za slučaj, da res pride do katastrofe, in bi v takem slučaju bili tudi bolj pogumni in zaupljivi. Naše šolske oblasti ne bi prav storile, ako tudi take vaje zaukažejo, saj so potrebne, in stremiti moramo za tem, da niti en otrok ne izgubi v slučaju požara svojega življenja.

Dva odlična pisatelja na rusko-japonskem bojišču. Kakor poročajo iz Petrograda, je sloveči ruski pisatelj A. Čehov v odpotoval na Daljni Vzhod kot prostovoljno prijavljeni zdravnik v rezervi. Nadalje poročajo, da odpotuje na bojišče tudi poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz, ki se je šele nedavno tretjič oženil. Oba pisatelja imata namen, nabrati gradiva za serije pripovedi o dogodkih na bojišču. Sienkiewicz pride kmalu v Petrograd, da si izposluje pri vojnem ministarstvu potrebna pooblastila in priporočila.

Ženske — duhovniki. Zedinjene države imajo med kongregacionisti pravilno nameščenih 53 ženskih duhovnikov, izmed katerih jih je 45 omoženih. Razen teh ima še 18 žensk pravico pridigovati. Najbolj sloveča ameriška pridigarica je Ami Shaw, ki jo povabijo Berlinci k mednarodnemu ženskemu kongresu, da bo pridigovala v ondotni ameriški cerkvi.

Listnica uredništva.

Zadnjič in danes nam je vzelo poročilo o zadnjem »Zavezinem« zborovanju toliko prostora, da smo morali v klub prilogi odložiti več stvari. **Prosimo oprostjenja!** — **Janko Leban v Trebelnem.** Na Vašo prošnjo izjavljamo, da niste Vi »Liga + 1«.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 800.

Kranjsko.

Na štirirazrednici v Cerknici je popolniti izpraznjeno mesto učitelja s postavnimi dohodki in prostim stanovanjem.

Moški prosilci naj vlagajo svoje prošnje semkaj do dne 28. junija 1904.

C. kr. okr. šolski svet v Logatcu, dne 27. maja 1904.

Št. 1096.

Na štirirazrednici v Senožečah je eno mesto učitelja stalno popolniti.

Moški prosilci naj vlagajo svoje prošnje semkaj do dne 1. julija 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 30. maja 1904.

Št. 506.

Na enorazredni ljudski šoli v Št. Gotardu je stalno oddati mesto učitelja-voditelja.

Prošnje je poslati službenim potom tukajšnjemu uradu do 4. julija 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku, dne 3. junija 1904.

Št. 1086.

Na enorazrednici v Trnju je učno mesto popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do dne 1. julija 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 30. maja 1904.

Št. 496.

Mesto učitelja-voditelja na enorazredni ljudski šoli na Homecu se zopet razpiše v stalno nameščenje s pristavkom, da prošnje po prvem razpisu ostanejo v veljavi tudi pri zopetnem razpisu.

Nove prošnje je poslati tukajšnjemu uradu do 4. julija 1904.

C. kr. okr. šolski svet v Kamniku, dne 3. junija 1904.

Ravnokar je izšlo:

Lepopisne vaje.

Navodilo za pisanje brez lineature. Sestavil **Janez Levec.**

I. zvezek 4° cena K 2.— po pošti 10 h več.

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Zamborgova založna knjigarna v Ljubljani.

Ne zabite
„Učiteljskega konvikta!“

Pripravniški tečaj v Idriji.

Spisal prof. Makso Pirnat.

(Dalje.)

- Lavrič Jožef (glej spredaj).
- Mazek Frančišek (glej spredaj).
- Muhič Frančišek, Ribnica, živi kot upokojeni učitelj v Šent Jerneju na Dolenjskem.
- Podgornik Ivan, Idrija, umrl kot učitelj?
- Sedej Frančišek (glej spredaj).
- Slivnik Anton, Gorje, umrl kot nadučitelj na Brezovici pri Ljubljani.
- Traven Jožef (glej spredaj).
- Treven Ivan (glej spredaj).
- Uršič Ivan, Idrija, učiteljeval v Zgornjem Tuhinju, umrl kot učitelj na Kranjskem. 1856/57.
- Abram Leopold, Idrija, živi kot upokojeni nadučitelj v Gorici.
- Božič Ignacij (glej spredaj).
- Fajgelj Danilo (glej spredaj).
- Govekar Frančisek (glej spredaj).
- Hribar Jernej, Zgornji Tuhinj, umrl kot učitelj?
- Jarm Ivan, Št. Lovrenc na Temenici, živi ondi kot upokojeni nadučitelj.
- Kos Jernej, Idrija, umrl kot učitelj?
- Lavrič Kristijan (glej spredaj).
- Levičnik Jožef, Železniki, živi ondi kot nadučitelj v pokoju, odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem.
- Mavser Anton, Leskovec, umrl kot učitelj?
- Mlakar Frančišek, Idrija, umrl kot učitelj?
- Pettauer Tomaž, Brdo pri Podpeči, umrl kot učitelj?
- Plasser Ignacij, Trbovlje, umrl kot učitelj.
- Podgornik Ivan (glej spredaj).
- Potočnik Martin, Sv. Lenart, učitelj-voditelj v Sori pri Medvodah.
- Sedej Frančišek (glej spredaj).
- Sever Frančišek, Logatec, umrl kot učitelj na Fari pri Kostelu.